

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákar L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
Telefon hívószám 20.

Laptulajdonos: VÁKÁR L.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. Daradics Félix.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor. (Külföldre 20 K)

Félévre 8 kor. Negyedévre 4 kor.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak

Késiratok nem adnak vissza.

Székelyföldi kivánságok.

E címen dr. Élthes Gyula árvaszéki elnök foglalkozik azzal, hogy a háromszékiek memorandumba foglalták kivánságaikat s úgy nyújtották át Gál Sándor államtitkárnak és Ugron Gábor királyi biztosnak. Felveti a kérdést, miért nem foglalták írásba a csikmegyeiek is kivánságaikat? A csikszereda—székelyudvarhelyi és a kézdivásárhely—kászonyfalu—csikszentsimoni vasutat miért nem követelték memorandumban?

Dr. Élthes Gyulának igaza van abban, hogy kérni szabad, sőt kell is s különösen akkor, amikor egy törvényben biztosított ügy teljesítéséről van szó.

Kérdés azonban, hogy a kérések közlebb visznek-e a célhoz? Mi éppen a dr. Élthes Gyula által elmondottakból állapítjuk meg, hogy nem! A Csiki Lapok XXX. évfolyamát éli. A vármegye bizonyos jogi kérdéseinek tanulmányozása alkalmával a Nemzeti Múzeumban és a kolozsvári Erdélyi Egyetemi Könyvtárban végig lapoztam a Cs. L. előző évfolyamait s abból, mint talán a vármegyei közélet akkori egyetlen krónikásából azt olvastam ki, hogy a csikszereda—székelyudvarhelyi vasutért már az akkori tiszteletre méltó szerkesztők, akik közül már nem egy az édes hazai földben porladozik, szakadatlan harcot folytatott s elismerem, hogy e harcra a koronát az utolsó néhány évben dr. Élthes és hősi halált halt értékes sógora Pap Béla mérnök tették reá.

A Székelyföld kivánságait több kevesebb elhivatással feljegyezzük és hangsúlyozzuk mi, akiknek hivatásunk a közvélemény ébrentartása.

De éppen, mert harminc év óta hangzanak el a kivánságok s az 1895. évi VII. tc. e kivánságok jogosságát is elismerte s mert államtitkárok és miniszterek, képviselők és házelnökök belefáradtak és jórészt bele is haltak e kivánságok meghallgatásába és jóindulatú tanulmányozásába, azt kell látnunk, hogy a „székelyföldi kivánságok” hangoztatásával nem fogunk messze menni s csak egy szépen fényezett karcu koporsó fogja az újabb kivánságok dübörgő köveit keblére ölelni.

Méltóztassanak elhinni, hogy ha Ugron erdélyi királyi biztos édes apjától örökölt őszinteségével vagy Gál Sándor a szülővármegye iránt érzett szeretetével nyilatkozhatott volna arra az elmaradt írásba foglalt memorandumra csak azt mondhatta volna, hogy az államnak ezába kell vennie erőképeiségeit s csak e képességek határain belül teljesítheti ma a állampolgára: ama kivánságait, melyek a multak mulasztásai miatt nemcsak hangosabbakká váltak, de meg is sokasodtak.

Az Erdélyi Szövetség elaborátuma a kormány előtt fekszik. Kétezer kilométer vasutra van kimondva a sürgős szükség s ebből ezer kilométer égetően szükséges, köztük a csikszereda—székelyudvarhelyi is és amit a csiki részen mindig elfelejtenek a gergyószentmiklós—parajdi is. Ma egy kilométer erdélyi vasutót—hatszáz ezer koronába, tehát priuszként jelentkező erdélyi vasutaink egy milliárdba kerülőnek.

Ez csak a közlekedésügy.

Hol vannak közoktatásügyi, közegészségügyi, népjóléti, határvédelmi szükségleteink? Mindenik egy-egy újabb milliárd!

Kivánságainkat hangoztatnunk kell, de egyuttal számot kell vetnünk az államháztartás képességeivel s mikor ezt tesszük ugyanakkor számot kell vetnünk az előfeltételekkel s számot kell vetnünk önmagunkkal is.

Ma az állam két okból képtelen a rendszeres investícióra s a körülményekszülte nagyobb beruházásokra. Először, mert a fedezet mikéntjével számolnia kell s másodsor, mert munknerő felett sem rendelkezik. (Ennek okairól ma hírlapban nem lehet elmélkedni).

Az előfeltételek sem állanak tisztán. A mai államvasuti rendszer túlélte önmagát. Sem szervezete, sem szerkezete nem elégíti ki a jövő problémáit. Az elkülönített állami és vicinális rendszer helyett egy helyesen kommunizált szervezet létesítendő, a terhes és nem gazdaságos kószón üzembről a villamos üzemre kell áttérnünk.

Nos tehát! Ha kivánságokat hangoztatnunk kell, akkor ezen kivánságokat első sorban önmagunkkal szemben hangoztassuk.

Ha vasutat akarunk építeni: gondoskodjunk az előfeltételekről!

Vízérőnket elektrizáljuk mi magunk s állítsuk be jövő vasutaink rendszerébe s vasutaink anyagi előfeltételeit biztosítsuk mi magunk.

Nem jelenti ez azt, hogy állami feladatokra vállalkozunk; sőt államgazdaságunk meg erősítését szolgáljuk akkor, amikor mi magunk állunk be a leghatékonyabb valuta-javító tényezők közé s megakadályozzuk azt, hogy a beruházások által papírpénzünk inflációja még szertelenebb legyen.

Sajnos, hogy ezekről a kérdésekről Csikvármegyében nem lehet tanácskozni anélkül, hogy mérgezett nyilak ne röpködjenek a levegőben s hogy azok, akik nem foglalkoznak komolyan a nemzet jövődjével ne terjesztenék káros miazmáikat. Sajnos, itt még ott tartunk, hogy a legnagyobb ügy, a személyeskedés szilvamágnán siklik el. Sajnos, hogy itt még ott tartunk, hogy nem merünk szembenézni az okvetetlenkedőkkel. Sajnos, hogy mi ott tartunk, hogy nem az ügyet, de az ügyet képviselő személyeket nézzük s a személyeskedés utvesztőjében eltemetjük a legéletképesebb eszméket. Sajnos, ott tartunk, hogy inkább pusztulni engedjük a legvirágzóbb jót, csak nehogy a jó, mint valóság valakinek nevéhez fűződjék.

Ne szűnjünk meg hangoztatni a székelyföldi kivánságokat, de csak ezen az uton se beink be nem gyógyulnak, intézményeink életre nem hivatnak soha.

Dr. V. P. A.

Magyar vagy nyugoti marha.

A Csiki Lapok hasábjain nem először vetődik fel az a kérdés, hogy gazdaközönségünk a magyar marha tenyésztése mellett maradjon-e meg, vagy áttérjen a nyugoti marha tenyésztésére. A 80-as évek végén holdogult Egán Ede a cziója kapcsán vármegyénk gazdaközönsége már akkor foglalkozott ezen kérdéssel. Egán már akkor felismerte havasaink nagy jelentőségét, s azoknak kihasználását a nyugoti marha bevezetésével vélte elérhetőnek. Tejgazdaságokat létesített, Schweizből importált tenyészállatokat s megkezdte a havasi gazdaságunk kérdésének a megoldását.

Működését azonban máshová volt kénytelen áthelyezni s a mit nálunk megkezdett de nem fejezhetett be, azt folytatta a ruthének között olyan eredménnyel, hogy ott ma Magyarország legfejlettebb havasgazdálkodással kapcsolatos állattenyésztés és tejgazdasága található meg. Az Egán idejében rendezte volt be a csikszeredai gazdasági felsőnépiskola pinzgauai tehenészetét, amely később feloszlott. Hogy akkor a nyugoti marha tért nem foglalhatott az első sorban arra vezethető vissza, hogy a tejgazdasági termékeket a vasut hiánya folytán értékesíteni nem lehetett, havasaink rendezetlenek voltak s népünk nem birt azzal a gazdasági érzéssel és tudással, a mely szükséges az intenzív havasgazdálkodással kapcsolatos állattenyésztéshez. Ezek az okok részben ma is fennforognak.

A nyugoti marha kérdése felvetődött a csikszeredai földmives-iskola létesítése alkalmával is s felszinen van mióta a tagosítás és a legelő elkülönítések befejezését nyertek s a mióta a székely kirendeltség a legelők feljavításával foglalkozik, s felszinen marad mindaddig, a míg a vármegyében lesz egy magyar fajta szarvasmarha. A magyar vagy nyugoti marha vitája lejátszódott már az ország legtöbb vármegyéjében s meg ismétlődik ott a hol még a magyar van tulsúlyban, mert annak tenyésztését a vármegyei szabályrendeletek állapítják meg, mely nem tud mindig és mindenütt a gazdasági élet fejlődéséhez simulni.

A magyar és nyugoti marha előnyei és hátrányai feletti vitatkozás ma már meddő és felesleges, ezen előnyök és hátrányok ma már annyira be vannak bizonyítva, hogy még matematikailag is fel lehet állítani a párhuzamot, ennél fogva a helyi viszonyok s a vármegye jövő gazdasági fejlődése lehet döntő tényező ezen kérdésben. Vármegyénk természeti viszonyai, földrajzi fekvése, a miveltési ágak megoszlásánál fogva kényszerítve van arra, hogy a főtermelési ágát kizárólag az állattenyésztés képezze, ez kell hogy legyen gazdaközönségünk legelsőrendű foglalkozása és jövedelmi forrása, e mellett minden más gazdasági ág csak másodrendű. Havasai, rétjei, legelői csak is egy intenzív állattenyésztéssel használhatók ki. A természeti viszonyok által megszabott körülmények között nem lehet más választás a gazdaközönségre nézve mint a nyugoti marha általános bevezetése. Egy olyan vármegyében, a hol a lakosság egyoldalú gabonagazdálkodást üz, ott még a magyar marha fentartása megmaradhat, de ott, ahol az egész lakosság gazdasági jövője ettől függ, az ott nem indokolt. Ezt rendelkezésekkel meglehet akadályozni, de megszüntetni nem, mert az általános kulturális haladással együtt jár ez. Népünk gazdasági haladása minél inkább fokozódik, annál inkább fog majd elterjedni a nyugoti marha, még akkor is, ha azt szabályrendeletek tiltják. A nyugoti marha elterjedése tulajdonképpen kulturális kérdés, rendelkezik-e lakosságunk azzal a gazdasági érzéssel és tudással, mely szükséges egy intenzív állattenyésztéshez, ha nem, úgy rá kell nevelni, szabályokkal rákényszeríteni de nem attól eltiltani. Mivel nálunk a nagybirtok kevés, mely példát nyújthatna, a tanítás, az oktatás, a korszerű szabályrendeletek alkotása által lehet a nyugoti marha tenyésztésének előfeltételeit megteremteni. Rendezni kell a havasgazdálkodás ügyét, gondoskodni a legelők jókarba

hozataláról, el kell látni azokat jó csordajáró utakkal és itatókkal, fokozni kell a mesterséges takarmányok természetét, szövetkezetek útján meg kell vetni a tejgazdálkodás alapjait. Szükséges volna továbbá a csikszeredai földmives-iskolát kisgazdáinknak megfelelő tejgazdasági tanfolyammal kiegészíteni, hogy ott mindenki könnyen elsajátíthassa az állattenyésztés és tejgazdálkodás legfontosabb tudnivalóit, ezenkívül ezen iskola kiegészítendő volna egy havasi takarmány termelési állomással, ahol az u. n. havasgazdák elsajátíthassák a rétet és legelő összes munkálatait, ezen tanulmányokra nemcsak az egyes gazdáknak, hanem legfőképpen a közbirtokosságok vezető embereinek van szükségük. Legelőink kihasználásának régi rendszere azok tönkretételét eredményezi, a jó hasznosításhoz ma már szakismeretek szükségesek s ezzel oldható meg egy a legelő, mint az állattenyésztésünk kérdése.

Vitatott csak az lehet, hogy melyik nyugoti marha részesíthető előnyben s melyiknek a térfoglalása biztosítandó. A mi viszonyaink közé beillő nyugoti marhák közül szóba jöhet a pirostarkák közül a pinzgauai, a vöröstarkából a siementhali, a borzderesek közül a montafoni, swízi és algauai. Ezek előnyei és hátrányainak mérlegelése után lehet a legmegfelelőbbet kiválasztani.

A szarvasmarha tenyésztés irányának megállapításával összefüggésben van számtalan kérdés, amelyeket figyelmen kívül hagyni szintén nem lehet. Ilyenek a már említett havasi legelő gazdálkodás megoldása, a tejgazdasági iskola és a havasi takarmánytermesztési állomáson kívül, járaskint legalább egy-egy önálló szaktanító gazdasági iskola létesítése s a gazdasági szakismereteknek az elemi iskolában való alapos tanítása.

A szarvasmarha tenyésztéssel a legszorosabb kapcsolatban áll a ló és sertés tenyésztésünk kérdése is. Míg a magyar marhánál a fő szolgáltatási ág az igavonóerő, addig a nyugotinál a hus és a tej játsza a főszerepet. Ennélfogva a lóállomány igaerő képessége fokozandó, részint a szaporítás, részint a jobb anyag megválasztása által. Erre a célra a legalkalmasabb lett volna, s lenne — ha meg van belőle az igazi tisztavérű békási tájfajta ló, amelyet csak tovább kellett volna tenyészteni javítva arabossal, idővel pedig keresztelni nehéz félvérrel, hogy a vármegye speciális viszonyainak megfelelő tájfajta lovat kapjon, mely a céloknak megfelel.

Vármegyénk területén a nyugoti marhatenyésztésével kapcsolatos tejgazdálkodás szabja meg a sertés tenyésztésünk irányát is, melyet táplálkozási viszonyaink is támogatnak. A tejgazdálkodással együtt terjedt és terjed el mindenütt a gyorsabb fejlődésű yorksieri és berkieri sertések tenyésztése, mert a tejgazdaság melléktermékei ezek útján értékesülnek a legjobban. Ezen kívül nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy lakosságnak, nem annyira tulzsíros, mint inkább a husos sertést szereti és fogyasztja s a zsírhiányt tej, túró, vaj és stb.-vel pótolja, nem úgy mint az alföldi ember, a ki vastag zsíros szalonnát eszik, ellenben aránylag sokkal kevesebb túró és tejet. Lakosságunk táplálkozási rendszere is szükségessé teszi a gyorsabb fejlődésű hussertések bevezetését, melynek elterjedését a tejgazdálkodás a leghathatósabbban fogja előmozdítani, annál is inkább, mert a zsírsertések hizlalási anyagát a tengerit vármegyénk nem terheli, az árpa pedig kevés, minélfogva úgy a gazdasági mint a szociális szempontok a hussertések nagyobb arányú térfoglalása mellett döntenek. További kérdés volna az, hogy melyik hussertés volna a mi viszonyaink között a legmegfelelőbb?

A juhtenyésztést a szarvasmarha irányváltoztatása már kevesebb mértékben tudja befolyásolni, de annál is fontos a tejprodukciónak fokozása és a gyapjú minőségének a megjavítása, amelyet az állandó tenyész kiválasztáson kívül cigája és fríz keresztezésekkel lehet elérni.

A nyugoti marhának a vármegye területén való térfoglalása azt lehet mondani gazdasági kultúrkérdés s az eddigi kísérletek is nem a szabályrendeletek által megszabott korlátok miatt jártak kevés eredménnyel, hanem a miatt, hogy népünk nem állott a gazdasági tudás megfelelő magaslatán. Most pedig vármegyénk jövője függ az állattenyésztés alapjainak lerakásától, melynek generalis megoldása teheti csak boldoggá és vagyonossá oly sokat sanyargatott népünket.

Kj.

Törvényhatósági közgyűlés.

Csikszereda, szept. 5.

Tavaszi rendes közgyűlésre gyűlt össze Csikvármegye törvényhatósági bizottsága, hogy a szenzáció mentes tárgysorozatot csekély érdeklődés és kevés lelkiizgalom között letárgyalja.

Fejér Sándor alispán megnyitva a közgyűlést Barta Ferenc, dr. Vákár P. Arthur és Orbán János bizottsági tagokat kérte fel, hogy a főispánt a közgyűlésre meghívják. Dr. Tolnay Lajos főispán csakhamar megjelent a közgyűlés előtt és bejelentései során tudatta a közgyűléssel, hogy a királyi családhoz intézett hódoló felíratra a király és a királyné meleg hangú távirattal válaszoltak.

A tárgysorozat 24 első pontja minden hozzá szólás után emelkedett határozati erőre. A vármegyei magánjavak ügyeinél dr. Pál Gábor emelkedett elsőnek szólásra. Sajnálkozását fejezve ki a felett, hogy a magánjavak vagyongazdálkodásának reorganizálása céljából beindított helyes mozgalom elaludt. A segélyezés ügyét kielégítőnek nem tartja s indítványozza, hogy az ügy szabályrendelet ezeknek figyelembe vételével módosíttassék. Dr. Gál Endre a szabályrendelet ideiglenes elfogadtatását tartja célravezetőnek mindaddig, amíg a gyökeres megoldás lehetősége elérkezik. Dr. Szántó Samu a vagyongazdálkodás és a segélyezés visszasságára vonatkozólag hozott fel figyelemre méltó érveket. Dr. Vákár P. Arthur a tölgyesi járás s legfőként a békási magyarság siralmas helyzetét ismerteti leveletet olvas fel, amelyben békási magyarok arról panaszkodnak, hogy három olyan pap Oláhországba szökött s a magyar pap katonai szolgálatot teljesít, a békási hívek lelkipásztor nélkül vannak. Az iskolaügy hasonló szomorú sorsban van. Javasolja, hogy a magyarság ügyét a vármegye hatékonyabban karolja fel. Magyar telepet létesítsen s a magánjavak területeiből engedjen át építkezés céljára az ottani magyarságnak.

A törvényhatóság helyeslően vette tudomásul dr. Vákár előterjesztéseit.

Fejér Sándor alispán a megtett intézkedésekről referált, igérve hogy úgy az iskolák, mint az egyház ügye hatékony támogatásra talál s a magyar kolónia eszméjét anyagi erővel is támogatja. A magánjavak reorganizálását szükségesnek tartja.

Nagyobb vita indult meg a gróf Somsich féle birtok átadási ügyben.

A póttárgysorozatban Gyergyószentmiklós város több ügye került váratiánul tárgyalás alá. Dr. Todor Béla városi t. főügyész több szabálytalan határozatot felebbezett meg, amelynek egy nagy részét dr. Todor felebbezésének indokai alapján a törvényhatóság meg is változtatta.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

Hannika.

— Elbeszélés. —

Bukovina, 1918. február hó.

A radautzi kis cukrászbolt tömve. Három vendégszobáskája csupa csillogó szem, örömosoly, hangos nevetgélés. Ellenséglátta asztalkák mellett most magyar tiszték kávéznak, teáznak, téstáznak. Cigarettaznak és beszélgetnek. Itt adomáznak, ott a legfrissebb katonaviccek, amott háziplotyka, emitt a legújabb szakácshírekről esik szó. Vidám itt mindenki és minden. Őszekerülnek az ismerősök, régi, de a háború elszakította barátok, élénk kérdés-közlés, gyors felelgetés, hogy minél többet megtudjanak egyik a másról és azokról is, akik nincsenek jelen.

Örömkháosz a kis cukrászbolt. Miként közben a tovasietők, úgy tűnnek ide-oda folyton izgó-mozgó fejek a felhő cigaretta füstben.

Mindig nyílik az ajtó, folyton zörög a kilincs: jönnek-mennek az életet kereső fiatalok egyre. Rakott kályhában pattogva ropog a téli tűz, kinn csikorgó hidegben illan odébb egy-egy katoná. Katonák. Szekerek cellengve nyikorognak, nehéz autók dübörögnek szüntelen. Kinn a nehéz, a hideg, a robot élet, belül a könnyű, a forró, a sikamlós órák röppennek tova.

A „cukiban“ három a kislány. Jókendűek ők is. Kedvesen sűrögnek-forognak a tiszték között, egy-kettő: kiszolgálják mindenkit. Ha nyílik az ajtó: ők néznek legelőszór oda, mindig várnak, mindenkit várnak. Majd minden környékbeli tisztet ismernek. És nincs tiszt, aki ne ismerné őket. Nehéz volna

eldönteni: vajjon tényleg a tésták vonzzák-e jobban az ifju katonákat, vagy a lányok? Mert mindenki a süteményekre hivatkoznék, pedig vajmi kevesen jönnek csupán azért.

Amint szétáru az ajtó: szürkepára tódul be rajt' cs Hannika, három a kislány középső szépe mohón szívja magába a frissességet, a tel illatát. Ő néz arra legelőszór, aki jön és őt köszönti mindenki előbb. Hogy a kis cukrászbolt mindig vidáman hangos, abban a három kislány közül is Hannikáé a legnagyobb érdem.

És ő csak örülhet annak, hogy ifju lány-sága oly vonzó, hogy ő mindenkinek kedves.

Hamiskás ajka noha mosolyog egyre, picike szemében megis valami szomorúság ül, a csillogó tükröcskék bánatos várakozást árulnak el. Am ezt nem mindenki látja meg. Az ennivalóan bájos urcoeska csókraszomjas rajongói, játszi lebbenesének titkos bámulói nem néznek szemébe mélyebben. Nekik az örök vig a kis Hannika, a mindig kacérkodó démon, aki játszik, egyre csak játszik a könnyen hevülő fiatal fiukkal. És Ő tudja ezt s ez tesszik Neki.

A pult mögött hanyagul ha támaszkodik, egy-egy asztalka mellett hogyha meg-meg áll, avagy valamelyik vendégszobában feledi magát: rögvest kis csoport alakul körülötte, mindenki szól Hozzá, mindenkivel kedvesen csak-csak, ha valaki a kezét megfogja, hogyha közelebb feleje hajol: Hannika megengedi ezt, Hannika tudja, hogy véncsatában már-már kifáradt ifjak megérdemelnek annyit. Mintha mindenki kedvelne, a fiatal forró fiukat kellemesen érzi maga mellett. Dehogy bánatán meg egyiket is. Ostobán affektálni nem tudna Ő.

Este 10 óra. Újabb vendégek már nem jönnek. Am azért folyton nyílik az ajtó: a tiszték igyekeznek kifelé, tán hazafele, de inkább nem. Van még Radautzban egy néhány hely, ahol ellehet tölteni az éjszakát, avagy pár óracsakát az éjszakából. Hannikától mindenki bucsuzik, ő is mindenkit köszönt. Az utcai szobából egyre tódul ki a vastag cigarettafelkő, a jó hideg sietve tolja befelé magát. Lélegzik a cukrászterem.

Az utolsó vendég is fizetett már. Sarkantyú pendül. Rövid tisztelgés. Auf Wiedersehn... A lányok mosolyogva bölintanak. Pillanatig csend, majd szétugrik a három kislány. Legkisebbik a lányszobába szalad: könyveket kap elő, füzeteket nyitogat fel, úgy tesz, mint aki szorgalmasan készül a holnapi leckére.

A nagyobbik a baloldali vendégszobába megy: vastag füzött könyvet vesz elő s miközben a magával hozott téstákat majszolja: kedves regényét olvassa tovább.

Hannika rám néz. Mint rendesen, miként annyiszor már: a jobboldali vendégszobába megyünk, a sarok asztal divánjára vetjük magunkat. Jön a cseléd: pohár tejet hoz Hannikának, mig nekem teát szolgál fel. Mint tegnap is, miként máskor is.

Immel-ámmal illogatja Hannika a tejet. Egymásra nézünk. Kérdezzük egymástól a szemünkkel, felelünk egyik a másnak tekintettel. Hannika nagyon melegen tud nézni. Sokaig szememben a tekintete. Mintha arról mesélné, hogy kedves neki mindenki, hogy tetszik neki, ha el-elbeszélgetnek vele, ha a kezét keresik néha, hogyha sóvár pillantással követik, ha ide-oda lebben. És kedvel ő engem is, aki a muszkák kiűzése óta legtöbbször foglalkozom vele; kinek talán legtisztábban tetszik mindaz,

Az indítványok során dr. Kováts Albert azon indítványát, hogy a hadikárok ügyében a törvényhatóság a királyhoz menjen Gál E. javaslatára azon módosítással fogadta el, hogy e tárgyban az őszi közgyűlésen határoz.

Dr. Vákár P. Arthur azon indítványa, hogy az Oláhországból átszatolt területek tulajdonjogi viszonyának megállapítására a magánjavak és vármegye ügyésze, nemkülönben az igazgatótanács utasítások, az őszi közgyűlésre tüztek ki.

Dr. Vákár P. Arthurnak a méhcsaládok kenezéssel való pusztítása ellen kiadatni kért rendeletre vonatkozólag alispán azon kijelentést tette, hogy a tilalmi rendeletet saját hatáskörében is kiadja.

A közgyűlés több járási ügy letárgyalása után dr. Tolnay Lajos főispán éltetése mellett berekesztetett.

Ugron Gábor királyi biztos lemondása.

Gál Sándor belügyi államtitkár és Ugron Gábor királyi biztos erdélyi körútjával kapcsolatosan különböző kombinációk jelentek meg egyes lapokban. Ezekkel szemben a Magyar Tudósítót illetékes helyről felhatalmazták a következő tényállás megállapítására:

Ugron Gábor ez év május havában akkor, amidőn a 48-as alkotmánypártból kilépett és ellenzékebe ment, politikai okokból lemondott királyi biztos állásáról és lemondását még akkor írásban is benyújtotta. Wekerle Sándor miniszterelnök határozott felkérésére azonban vállalta az ügyek ideiglenes továbbvitelét mindaddig, amíg ügykörének, különösen a feldult tűzhelyek újjáépítésére vonatkozó részét tőle valamely kormányparti faktor át nem veszi. A miniszterelnököt elhatározásában az a törekvés vezette, hogy az Ugron Gáborra bízott fontos feladatok legalább ez oly sürgős természetű részének elintézésében az ügy ártalmára szolgáló megszakítás ne álljon be.

Gál Sándor államtitkár kinevezése után Ugron Gábor, hivatkozással arra, hogy most már lehetővé válik a rekonstrukciós ügyek átadása, újból kérte lemondási ügyének elintézését. A miniszter most már hajlandó volt kérésének eleget tenni, csak

szükségesnek tartotta, hogy előzőleg Gál Sándor államtitkár Ugron Gábor kíséretében tekintse meg a helyszínén a feldult tűzhelyeket, és tanulmányozza személyesen az építési anyagok valamint a munkaerő hiánya miatt ellenére is vezetett munkálatoikat, hogy nemcsak az ügyek átadása váljék lehetővé, hanem hogy a sürgős természetű építési akció már ezen ut tapasztalataiból kifolyólag is minél gyorsabb ütemben legyen folytatható.

Most legutóbb Ugron Gábor királyi biztos hivatalából való távozása alkalmával részletesen nyilatkozott a „Déli Hírlap” munkatársa előtt eddigi tevékenysége felől és kifejtette, mi mindent tett ő a román betörés által okozott károk megtérítése és Erdély gazdasági rekonstrukciója érdekében. Nyilatkozatából a következőket emeljük ki:

— Elsősorban az ellenséges betörés által okozott romokat kellett eltávolítani és eltakarítani. Ez legnagyobb részben meg is történt.

A közlekedési zavarok és a munkáshiány és a nehéz viszonyok dacára a lakosságot sikerült vetőmeggel ellátni és sok fáradság árán sikerült elérni, azt hogy Erdély megművelhető részein bevetetlen terület alig maradt.

Lebonyolítottuk továbbá a kisiparosok szerszámsegélyezési akcióját és intézkedést tett királyi biztossága ideje alatt aziránt, hogy a katonai rekvirálásokat a háboru által amugy is szerfelett sokat szenvedett területen szüntessék be és a főlősleges csapatokat a károsult területről szállítsák el.

Ugron Gábor további lépéseket tett a menekülés alkalmával a katonaság által összeharácolt javak visszaszerzése, vagy pedig, minthogy ez a legnagyobb részben már nem volt lehetséges, azok értékének megtérítése iránt.

Másik irányban a királyi biztos tevékenysége az erdélyi gazdasági állapotok fejlesztésére irányult. Ennél a munkásságánál az szempont vezette, hogy Erdélyt gazdaságilag megerősíteni csak akkor lehet, ha Erdély rettenetesen elavult gazdasági rendszerét gyökeresen reformálni.

Sikerült továbbá földgázvezetékekhez szükséges csövek behozatalát lehetővé

tenni és ezáltal a vezetékek gyors megépítését és a földgázvezetők további hasznosítását biztosítani.

Erdélyt a puhafeldolgozás és szövőipar hatalmas centrumává kell tenni, ugyisintén meg kell szervezni az erdélyi fürdők és ásványvízforrások tökéletes kihasználását.

Bodor Gyula.

Debreczen város kérésére a földmivelésügyi miniszterium Bodor Gyula főerdőtanácsost a debreczeni állami erdőhivatal vezetésével bízta meg. Eltávozik tehát városunkból, hol az erdőhivatal élén évek hosszú során át hozzáférhetetlen tisztasággal, a közérdeknek legnemesebb értelemben vett védelmezésével, óriási munkabírással végezte a miniszterium és a vármegye legteljesebb megelégedésére a reája bízott nagyfontosságú teendőket.

Mikor a csikszeredai állami erdőhivatal vezetését átvette, rendkívüli sokoldalú és kényes feladat megoldását kellett keresztül vinnie. Az állami erdőkezelés ellen az erdőtulajdonos testületek tagjai és vezetői részéről nagyfokú ellenszenv nyilvánult meg, mely az állami beavatkozást károsnak tartotta s az erdészeti hatóságoknak ama intézkedéseit, melyek a közvagyon rendszeres felhasználását biztosítani akarták, megbénítani igyekezett. Ezt az ellenszenvet legyőzni és megérteni azt, hogy az erdő nem egy nemzedék számára elhasználandó, hanem örök időkre szóló vagyon, oly megbecsülhetetlen szolgálatot jelent Csikme gyérra nézve, melyet eléggé méltányolni soha sem lehet, Bodor Gyula főerdőtanácsos legtisztább szándéku munkássága és e mellett konciliáns magatartása tette lehetővé, hogy a közbirtokosságok az állami erdőkezeléssel szemben előbb megnyitvánult ellenszenvvel felhagytak és belátták, hogy százszorosan terjedtek volna el a visszaélések és vesztegetések, ha az erdők értékesítésénél és a jövedelmek felhasználásánál csupán az autonom szervek intézkedtek volna az állami erdőhivatal ellenőrző támogatása nélkül. Hosszu időkre terjedő fáradhatatlan munkásságot, el nem csüggedő kitartást s legfőképpen a közügyért rajongó idealizmust igényelt az elért eredmény, melynek jutalmát csupán abban a tudatban kereste, hogy munkáját jól és nemes szándékkal végezte.

Bodor Gyula főerdőtanácsos a földmivelésügyi miniszterium különös bizalmát bírta. Ja-

ami annyi másnak felhajtja a vérét, ki még a lelkéből is ismerék egy csipetnyit. A Hannika lelke finom.

— Nos, Hannika, hogy telt a nap? — kérdezem, mint rendesen, németül.

— Köszönöm kedves, jól. Dél előtt befejeztem a regényt, amit maga hozott. Délután még tanulgattam is. Aztán...

— Látogatója nem volt?

— Hiszen tudja: délelőttönként nem szokott vendégünk lenni, néha egy-egy civil. Dél előtt csendes a kis bolt... De ma mégis volt valaki.

— A kis tüzérhadnagy, nemde?

— Honnan tudja? Magától el sem tudnék titkolni semmit. De nincs is titkom.

— Találkoztam vele a reggel, mondotta, hogy a ma délelőttje szabad. Akkor Hannikát nem kerülheti el.

— Nem tagadom, kissé elbizakodottá tesz eme jelenség. Majd minden tisztársra, aki megfordul nálunk: kitüntet kedvességével. Urimód bannak velem. Kedvelnek is. Érzem, tudom.

— Mi tagadás: igen. És Hannika viszozza is e kedvességet. Néha nagyon és ez fáj is nekem. De nem szólók, nem szólhatok, ehhez nincsen jogom. Legfőjebb csodálkozom.

— Ne csodálkozzék. Tudom: amit teszek. Boldogítani akarom, ha pillanatokig is e hozánk szakadt fiatal fiukat, akik megfosztattak az otthoni meleg keblektől, remegő kezektől, forró csókoktól... Ha tehetek szegény fiukért valamit: szívesen teszem.

— Nagyon kedves ez Hannikától. Bajtársaim igazán hálásak lehetnek magácskának.

De a többiek mellett nem vagyok-e magam főlősleges?

— Nem. Maga más nekem, mint a többiek. Őket többnyire futólag ismerem, velük csak flörtölök, csak kacérkodom, sőt megengedek nekik egyetmást. Amit szabad és ami nem árt meg. De magát talán ismerem. Ugy gondolom, hogy a többiek csak a leányt, a fiatalit, a forró kedvelik és óhajtják bennem és szeretnék, ha az övék lennék... egy pár pillanatra... és vége. Maga, úgy érzem, nem kívánja ezt. És, ha óhajt is engem, de nemcsak a lányágomat, a testemet kedveli: valami mást is.

— Kicsi Hannikám, igaza van.

— Éppen ezért magát a többi fölé emeltem. Maga az első a többiek között. Bátran odaadtam magamat vágyának és csak remegő ajkam igazi csókját kívánta tőlem. Ezt köszönöm magának. Még volt egy valaki, aki csak ennyit kívánt tőlem, aki szintén szeretett, boldosan és még most is szeret. Magam is szerettem. Szerettem. Tán még jobban, mint magát. Vagy csak annyira. De ő elment... De ittvan maga. Ma még itt van... Holnap talán maga is elmegy. De mamég boldog vagyok.

Keblemre hajolt, álmódzó szeme az enyémet kerestő. Megtalálták egymást. Néztem hosszán, dus haját simogattam, lassan-lassan hanyatlott a fejem, egymásra tapadt az ajkunk és szívtuk egymás fiatalságát, üdeségét, életét. Testünkön át a lelkünket.

Pénzörgés riasztott fel kissé. Szétváltak ajkaink és újra néztük egymás szemét; érdekes szeme van Hannikának s talán az enyém is. Betoppant a mama. Öröm arccal ujságolta, hogy nagyon szép a napi bevétel. Míg mi

beszélgetünk és egymásban keressük a szépet, addig ő a pénzben gyönyörködik. Akad összezámlálui valója mindig.

— Soh'se ment ennyire jól kis üzletünk, mint amióta maguk a vendégeink!

— Hja, a magyar tiszték — gondoltam.

Bucsuzkodtam. Kiszaladtak mind a lányok. Odahagytam magam is a cukrászoltot, jóllehet nagyon marasztalt Hannika.

— Ma éjjel, úgy érzem, nem tudok aludni. Valami különös álmatlanság, élénkség jár át. Valamit mintha várnék. Pedig nem várok senkit. Vagy mindig várok?!...

— Jó éjszakát Hannika, jó éjszakát. Kiléptem a gyalogjáróra, a Bristol felé tartottam. Ugy éreztem, hogy ma éjjel mulatnom kell. Eszembe jutott a nóta: megverek ma valakit, vagy engem valaki. Gondolkoztam. Latolgattam kis életem eseményeit. Mi is ez a Hannika és köztem levő viszony? Csinos, tiszta, bájos és intelligens kislány ő. A zsánerem. Kedvelem őt. Tán szerelmes is vagyok. Am nem boldosan. Semmi komolyra nem gondoltam még. Nem is gondolhatok. Nekem még sokáig kell tanulnom. Aztán ha elmegyek innen: elfeledne úgy is.

Az utcasarkon vagyok. A Bristolból cigányzene hallszik. S valami meghitt, meleg moraj. Amerről jöttem autó-lámpás világítja be az utcát. Hannikáék előtt állott meg egy autó. Sőt: kettő. Fényességet szóró szemük mintha hívának oda. Minek menjek? Repülő tiszték bizonyára. Mielőtt hazarepülnek: melegítőül bekapnak pár kupica konyakot.

Beszálltam a Bristolba.

(Folyt. köv.)

vaslatait, előterjesztéseit a legnagyobb méltánnyal fogadta. De nemcsak a miniszterium, hanem a vármegye is különös megbecsüléssel volt iránta, éveken át tapasztalva önzetlen munkáját. A közigazgatási erdészeti bizottságban előterjesztéseivel példát mutatott arra, hogy a mutakozó visszaéléseket miként kell csírájában elfojtani és azokat a jövőre is lehetetlenné tenni. Féltő gonddal örködött a felett, hogy az erdőeladásoknál a szerződések hiányossága folytán veszteségekre alkalom ne keletkezzen. Kérlelhetetlenül állott utjába minden jogosulatlan érvek érvényesülésének. Közérdekű ügyben mindenki a feltétlen tisztelet hangján beszélt vele, mert látta, tudta, érezte, hogy nála csak egy kötelesség van: a reája bizott feladatok pontos és lelkiismeretes megoldása.

Kitartó munkával és a jövőt is szem előtt tartó körültekintéssel dolgozott a rendszeres erdőgazdasági üzentervek elkészítésén, melyek közül a vármegyei magánjavakra vonatkozó munkája minden időkre kiváló alkotást jelent és évtizedekre programját adja a vagyoni kezelési rendszerének.

A háboru óriási károkat idézett elő a vármegyei magánjavak erdejében, melyekről tudta, hogy az állam azért készpénzbeli kártalanítást nem fog adni, de felvetette azt az eszmét, hogy a Romániából átszakadt kincstári erdőből kárpótoltassák a megyei magánjavak több milliót kitevő elvesztett vagyona s erre vonatkozólag nagyszerű koncepciójú memorandumot terjesztett elő felettes hatóságához. Ugyszintén a közvagyonnal nem bíró Csikszereda város jövő fejlődésének lehetővé tétele végett ugyanazon memorandumban javaslatot dolgozott ki hogy az elhanyagolt város részére az átszakadt erdőterületekből örökidőre szóló közvagyon hasíttassék ki. Ez a memorandum a maga teljes szövegével a legnagyobb mértékben indokolást adja a háborútól sújtott megye és város mellőzhetetlen kártalanításának.

A vármegye gazdasági bizottsága a miniszteriumhoz intézett feliratában pótolhatatlan veszteségnek jelentette ki Bodor Gyula főerdőtanácsos távozását. Ez a megállapítás valóban találó. Ilyen emberre szüksége lett volna Csikmegyének a jövőben is.

— I — r.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A főispán Gyergyóban.** Dr. Tolnay Lajos főispán vasárnap Gyergyószentmiklósról utazott. A főispán Tamás Lénárdné 12 gyermekes anyának ezen alkalommal adja át a király ajándékát.

— **Hadigondozó értekezlet Brassóban.** Gróf Teleki Pál az Országos hadigondozó hivatal elnöke f. évi augusztus 28-án Brassóba érkezett s a kelet-erdélyi hadigondozó kormánybiztosok bevonásával a hadigondozás irányelveiről és nagy feladatairól meggyőző érvekkel támogatott előadást tartott. Ezzel egybekapcsolva tartotta ülését a brassó vármegyei törvényhatósági hadigondozó bizottság is, a melynek keretében Gróf Teleki a hadigondozás fejlődésének főbb mozzanatát adta elő, s a kelet-erdélyi hadigondozó népirodák igazgatói a hadigondozás terén eddig észlelt tapasztalataikat közölték az értekezlettel s a hadigondozás intenzivításának biztosítása érdekében a jövőbeli egyöntetű eredményes működés irányeszméit vitatták meg. Az értekezleten a mely a vármegyei házkiseb tanácskezletének termében zajlott le, képviseltették magukat a brassói szociális célok szolgálatában álló egyesületek, Gróf Teleki Pál elnökön kívül ott voltak: Dr. Gróf Teleki Domokos és Gyárfás Elemér hadigondozó kormánybiztosok, Dr. Tolnay Lajos főispánunk, Gróf Mikos Zsigmond brassói főispán és neje, s a brassó megyei kishivatalok vezető emberei. Csikvármegye részéről főispánunk vezetésével részt vettek Botár Béla árvszki ülnök, a törvényhatósági hadigondozó bizottság előadója, Hajnó Ignác és Todor Antal népirodai igazgatók. Az értekezleten a csikmegyei hadigondozás terén észlelt tapasztalatait Hajnó Ignác terjesztette elő. Az értekezleten előadottakból örömmel állapíthatjuk meg, hogy a csikvármegyei hadigondozás intézményeiben fejlődésében és működésének hatályossága tekintetében a szomszéd vármegyéket megelőzte, a mi első sorban dr. Tolnay Lajos

főispán agilitásának tudható be. Főispánunk az értekezlet végén Gróf Teleki Pállal folytatott megbeszélést a Csikmegyében felállítandó hadigondozó intézmények sürgős létesítése iránt.

— **Kitüntetés.** A király a háboruban teljesített kitünő szolgálatai elismeréséül dr. Ujfalusi Jenő városunk polgármesterének a Ferencz József-rend hadidíszítményes lovageresztjét adományozta.

— **Kinevezés.** Dr. Dóczy Kálmán csikszeredai ügyvédet, közjegyzőhelyettesét, mint a hivatalos lap közli, a pénzügyminiszter Élesdre közjegyzővé nevezte ki.

— **Házasság.** Harallyi dr. Fejér Sándor pénzügyigazgatósági titkár és Apponyi Anna augusztus 31-én házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett).

— **Államsegély.** A vármegye főispánjának felterjesztésére belügyminiszter ur az 1917. évi fedezetlen közigazgatási szükségletek pótlására Gyergyóholló község részére 31722 korona, Gyergyóbékás község részére 50533 korona, Gyergyótölgyes község részére 48212 korona, Borszék község részére 19217 korona, Tekerőpatak község részére 7000 kor., Csikdelne község részére 1797 kor., Csikpálfalva község részére 3555 korona államsegélyt engedélyezett.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter öv. Baróthy Sándorné Mártonffy Klárikát a beregszászi áll. polgári leányiskolától a gyulafehérvári állami polg. fiúiskolához helyezte át.

— **Kinevezések.** Tamás Ignác a csikszentgyörgyi plebánia gondozásával megbízott. Bochkor László kudzsi ideiglenes helyettes lelkésznek nevezetett ki: Karda Ferenc Lónyaitelepre, adminisztrátornak.

— **Zsir és só.** Tekintetes szerkesztőség! A zsír és só két elemi életszükségleti cikk. Egyik nélkül sem élhetünk. S hogy mégis élünk, erre élő példa Csikszereda városa. Csikszeredán só napok óta nincs, s ha van is, akkor is titkos utakon kell megközelíteni ezt a drágaságot. Só gazdag ország vagyunk. Sóbányák környékeznék s Erdély külön is Európát élelmezhetné sóval. Hogy egy rendezett tanácsú városban ne lehessen sóhoz jutni, ez szomorú fényt vetne a város intézőségére.

A zsír már nehezebb problema, de nem tartozik a megoldhatatlanok közé. Tessék csak figyelemmel kísérni más, jól adminisztrált városok háztartását. Kolozsvár a napokban kapott 2988 drb. sertésre hízalási engedélyt s hozzá szemest. Az élelmet a közlelmezési miniszter nyomban kiutalja, hiszen ezzel az ellátatlanok számát apasztja s saját maga vállairól emeli le a terhet. Tisztelet a beszerzési csoport életrevalóságának. Tisztelet, ha a beszerzési csoport tagjai el vannak látva zsirral (legyenek is!), de az már szomorú volna, hogy a város polgárságáról ne történjen gondoskodás. Jó időben figyelmeztetjük városunk életre való polgármesterét, a kettős hiányból származható veszedelmekre. Vegyék kezükbe az ügyet s járjanak el eréllyel és kellő gyorsasággal. Kérve soraim közzétételét, vagyok a Szerkesztő urnak kész hiva.

Egy családó.

— **Árdrágításért megbüntetett kereskedők.** A város rendőrkapitánysága a következő helybeli és környékbeli kereskedőket büntette meg árdrágítás miatt: Frank Barabás Sztgyörgy 150 kor. pénzbüntetéssel és 5 napi elzárással, Német Róza Csikszereda 20 kor., Jancsó Györgyné és Orbán Gáspárné Csikszereda 50—50 kor., Pál Ferencné Kadicefalva 150 kor. és 3 napi elzárás, Sántus Elek és neje Csikszépvíz 200—200 kor. és 5—5 napi elzárás, Szotyori Dániel Csikszereda 140 kor., Turtelbaum Abrahamné Csikszereda 35 kor., Bartis Sándorné Csikszereda 25 kor., Kukuj Józsefné Csikszereda 30 kor., Hajdu Andrásné Csikszereda 75 kor., Erdélyi Ignácné Csikmindszent 75 kor., Kuna Péterné Csikszépvíz 55 kor. és Deáki Péterné Csikszeredai lakost 150 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Megindult a postaforgalom Romániával.** Románia meg nem szállott területeivel újra helyreállt a postaforgalom. Küldhetők ajánlott és közönséges levelek, levelező

lapok, nyomtatványok és áruminták a háboru előtt fennállott díjazás szerint. Könyveket szállítani nem lehet, csak tisztán tudományos természetűeket. A postai küldemények cenzura alá esnek.

— **Házasság.** Szakáts Bözsi és dr. Puskás Levente ügyvéd, tart. főhadnagy szept. 9-ikén tartják esküvőjüket Székelyudvarhelyt.

— **A tanév kezdete a csiksomlyói tanítóképzőben.** Az érdekelt szülőkkel és növendékekkel közli az intézet igazgatósága, hogy a fentnevezett intézetben a beiratások folyó évi szeptember hó 16. és 17-én lesznek és 19-én az előadások megkezdődnek. Az internátus is megnyílik. Az első hetekben a növendékek gondoskodnak a maguk ellátásáról. Az igazgatóság.

— **Augusztus hó 28-án elveszett egy 10 hónapos szépen fejlett vadász kopóm.** Színe fekete, feje sárgás, mindkét első lába egészen valamint hátsó lábai kb. térdmagasságban fehérek, melle is fehér. A kutya bakk. Aki az elveszett kutya nyomára vezet jutalomba részesül. Bartha János kórházi ellenőr, Csikszereda.

— **A magyaróvári gazdasági akadémia fejlesztése.** Ghillány és Jankovich terve volt, hogy a magyaróvári gazdasági akadémia és a pozsonyi jogi fakultást kapcsolatba hozzák egymással, hogy az innen kikerülő ifjak öt és fél év alatt gazdasági diplomát és államtudományi doktorátust nyerhessenek, a mely nemcsak a közigazgatási állások betöltésére képesít, de bizonyos téren, mint a megyenél és a földmívelési minisztériumban, kedvezést biztosít. Magyaróvárrott a jogi előadásokat meg is kezdték, de a háboru a további kiépítést megakasztotta, Zichy János gróf magáéva tette az Apponyi féle tervezetet és az ez évi egyetemi tanévre életbe is léptette, úgy, hogy mindazok a magyaróvári volt hallgatók, a kik jogi tárgyakból vizsgáztak, bármely jogi fakultáson beiratkozhatnak és az előírt jogi tárgyak hallgatása után két és fél év múlva az államtudományi doktorátust megszerezhetik.

— **Megdrágult a só.** Szeptember elejével megdrágult egyik nélkülözhetetlenebb tápszereink: a só. A kincstár, a mely eddig nem emelte a békeidők színvonalán álló sóarat, immár kénytelen volt, amint az más államokban is történt, egyrészt a rohamosan emelkedő termelési költségek fedezésére, másrészt az állami bevételek növelésének céljaira a sóarat mérsékelten felemelni, mely intézkedés — mint ismeretes — a törvényhozási uton történt és a törvény f. hó 1-én lépett életbe. Másodsorban a vasuti fuvardíjak is emelkedtek, ami a só árában ugyancsak kifejezésre fog jutni. A konyhasó jövedéki ára kilogrammonként 10 fillérral emelkedik.

— **Bucsu-estély.** Dr. Fejér Sándor csikszeredai m. kir. pü. titkár, saját kérésére a miskolczi kir. pénzügyigazgatósághoz helyeztetvén át, városunkból történt eltávazása alkalmával folyó évi augusztus hó 30-án barátai tőle a Kossuth-féle kerthelyiségben tartott összejövetel alkalmával vettek bucsut.

— **Határrendőrségi szolgálatra alkalmas katonai egyének felmentése.** A hadvezetőség kilátásba helyezte a határrendőrségi szolgálatra alkalmas katonai egyéneknek a katonai szolgálat alóli felmentését. A pályázni szándékozó egyének vagy azok hozzátartozói kérelmeiket pontos személyi és katonai adataiknak közlése mellett nyújtsák be a brassói m. kir. határszéli rendőrkapitányság vezetőjénél.

— **Nincs szappan.** Egy idő óta a városi lakosság nélkülözi a mosószappant. Ezért felkérjük a városi tanácsot, sürgesse újra a zsiradékközpontot s ha nem ad szappant, tegyen újra panaszt a közlelmezési hivatalnál, hogy a szappanhiány miatt a közegészségügy veszélyben van. — Talán ezen az uton ismét hozzájut a közönség ehhez a nélkülözhetetlen háztartási cikkhez.

— **Hősi halál.** Császár Gyárfás csikrákosi illetőségű, m. kir. 24. gy. e. honvéd. az olasz harctéren szerzett betegsége következtében, folyó évi szeptember hó 3-án a kolozsvári klinikán elhunyt. Földi részzeit hazaszállították és folyó hó 7-én temették el a csikrákosi köztemetőbe, a közönség nagy részvéte mellett.

— **Megérkezett hadikársejélyek.** A belügyminiszter Csiksztkirály, Csikcekefalva és Kászonyakabfalva község lakosainak engedélyezett kársejélyeket megküldötte. A többi még hátralevő községek részére szintén a legközelebbi időn belül megtörténik a kársejélyek folyósítása. A sejélyek gyorsabb kifizetése technikailag lehetetlen, mert az adóhivatal a kifizetésekkel ugyanis túl van terhelve. A miniszterlumban már az összes községek elővannak készítve, de a folyósítás az adóhivatal túlterhelhetése miatt hetenkint csak 3—4 község részére történhetik. Hisszük, hogy már a jövő hónap elején az összes még hátralevő községek kifizettetnek.

— **Ambrus Ferenc tanító halála.** Kedves Kartársak! Testületünk tagjainak létszáma egygyel újra megfogyott. Ambrus Ferenc csobotfalvi kartársunk f. hó 7-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 9-én, hétfőn délelőtt 10 órakor lesz. Jöjjetek el minél számottevően leróni a kegyelet adóját és így is demonstrálni az egymás iránti őszinte ragaszkodást és szeretetet. A család és kartársai nevében: Péter Sándor.

— **Halálozás.** Bors Bénéinné szül. Szánthó Róza 61 éves korában f. hó 7-én Csikszentimrén elhunyt.

— **Táncmulatság.** A m. kir. államvasutak Csikszereda állomásán beosztott alkalmazottai f. hó 14-én (szombaton) a Hutter-szálló termében, a város felépítésének segélyezésére jótékony célú zártkörű táncmulatságot rendeznek.

— **A jegyzők is kapnak beszerzési előleget.** A Belügyi Közlöny legközelebbi száma közölni fogja a kormány rendeletét a községi jegyzőknek kiutalható beszerzési előlegekről. A rendelet szerint a jegyzők ugyanannyi beszerzési előleget fognak kapni, mint az állami tisztviselők.

— **A Csikszeredai Vadásztársaság** a vadászati idény megnyitása alkalmából 1918. évi szeptember hó 15-én este a Kossuth-étteremben társas vacsorát rendez. Felkérem a vadásztársaság tagjait, hogy azon minél számban jelenjenek meg, étkelés étlap szerint és árban. Lányi Nándor a vadásztársaság intézője.

— **Leánymagántanulók a kath. főgimnáziumban.** A leánymagántanulók óralátogatásairól az erdélyi r. kath. státus igazgatótanácsa rendeletet bocsátott ki, mely szerint oly helyeken, ahol nyilvános jellegű polgári leányiskola van, mint Csikszeredában is, leánymagántanulók a gimnázium négy alsó osztályába magántanulókként felvehetőek, de órákat nem látogathatnak. A polgári iskola IV. osztályát általános jó eredménnyel végzett leánytanulók, sikeres felvételi vizsgálat után mint magántanulók az V—VIII. osztály tanítási óráira is bejárhatnak. Ezen kedvezményre csak a gimnázium székelyhelyen állandóan lakó leányok tarthatnak igényt.

— **Pénzügyőrség kutatja fel az elrejtett gabonát.** Popovics Sándor pénzügyminiszter a pénzügyőrség részére a terménykészletek ellenőrzése körüli eljárásra utasítást adott ki. Az utasítás szerint a pénzügyőrségnek ezúttal nemcsak az elrejtett terménykészletek felkutatása lesz feladata, hanem a gabonaneműek learatásának, behordásának, cséplésének, forgalmának és felhasználásának megfelelő ellenőrzése is. A pénzügyigazgatóságok a házkutatások foganatosítása céljából általános kutatási engedélyeket adhatnak.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei.** A magyar Vas Bizottság a kisipar legsürgősebb vasanyagszükségletének kielégítéséről olyképpen kívánt gondoskodni, hogy a vaskereskedőknek kiutalja azoknak a mennyiségeknek 30 százalékát, amelyet az 1913. évben forgalmaztak és kötelezte őket arra, hogy azokat a vevőiket, akik náluk 1913-ban vásároltak, ugyanabban az arányban szolgálják ki. A vaskereskedők a számukra kiutalt vasanyagot az év folyamán folytatódólagosan fogják megkapni és abban az arányban, amint maguk vasanyagot kapnak, kötelesek vevőiknek is kiadni.

— **A kormány a nyersvas, vasfélgártmányok és hengerelt vas tájékoztató áráról szóló 3142. 1918. sz. alatti rendeletét újból közzé teszi.** A helyesbített árak jegyzékét a „Magyar Kereskedők Lapja” 1918. augusztus 31-iki száma közli s megtekinthető kamara helyiségében.

— **A 3018—1918. számú kormány rendelet** a gabonacérről követhető legmagasabb ár megállapításáról a Budapesti Közlöny folyó évi augusztus hó 2-iki számában megjelent. Az érdekeltek a nevezett rendeletet a kamarától is megszerezhetik.

— **A kereskedelemügyi miniszter** bécsi kirendeltetése a cs. és kir. hadügyminiszteriumban új helyiségbe költözött. Az új helyiség címe: Wien, I., Kollowstrasse 14. I.

— **A Maros szabályozása és hajózhatóvá tétele.** A Földmívelésügyi Miniszter néhány héttel ezelőtt értesítette a különböző közgazdasági érdekképviseleteket, közöttük a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy az ősszel az új víziút-építési program megállapítása tárgyában értekezletet kíván tartani. Minthogy ennek az értekezletnek határozatai valószínűleg döntő jelentőségűek lesznek, az egyes folyamatok szabályozási sorrendjének megállapítására, a Maros szabályozásánál és hajózhatóvá tételénél érdekelt kereskedelmi és iparkamarák s zserdán Bürger Albert kamarai elnök elnöklésével ülést tartott Marosvásárhelyen, amelyen egységes megállapodást létesítettek az ülésen leendő állásfoglalásuk tekintetében. Kimondták az érdekelt kereskedelmi és iparkamarák, hogy az újonnan készitendő víziútházási programban szükségesnek látják, hogy a Maros szabályozása jobban dotáltassék, mint az az 1908. évi 49. tc.-ben történt. Szükségesnek látják különösen a Maros-menti kamarák, hogy a szabályozáshoz szükséges előmunkálatok minél előbb megindíttassanak és hogy a tényleges szabályozási munkálatok a háború befejezése után nyomban megkezdésenek. Megfelelően megindokolt határozatukat a kamarák egy deklarációban foglalták, amelyet az ősszel rendezendő ülésen fognak a földmívelésügyi miniszternek átnyújtani. Elhatározták egyúttal az értekezletre résztvevő kamarák, hogy határozatuknak támogatására felfogják kérni a Maros-menti megyék főispánjait és a Maros-menti városok országgyűlési képviselőit.

— **A kertészkedő csoport** folyó hó 14-én (szombat) délután 5 órakor a városház tanácskozó termében fontos tárgy értekezletet tart, amelyre a tagokat és az újabb jelentkezőket tisztelettel meghívja a vezetőség.

— **Halálozás.** Osdolai Zsögön Józsefné született Zsögön Rózália, 72 éves korában, folyó évi augusztus hó 29-én Osdolán elhunyt. Az elhunytban Zsögön Zoltán csiksomlyói képezdei tanár édes anyját gyászolja. Temetése Osdolán mult hó 31-én nagy részvét mellett ment végbe.

— **Kiadó butorozott szoba.** Csikszeredában, Mikó-utca 38. szám alatt egy csinosan butorozott szoba takarítással s esetleg reggelivel kiadó. Felvilágosítást nyújt Bartha János, kórházi ellenőr.

— **Felhívás a méhészekhez.** Ezúton értesítjük a vármegyei méhészegyesület tagjait, hogy a Székelyföldi Kirendeltség mindazoknak a méhészeknek, akik a folyó évben méhesaladokat vásároltak s ezt hatóságilag (községi előjáróság v. városi tanács által) az alulírt elnökségnél igazolják, személyenként egy-egy méhesaladra 40-40 korona segélyt kilátásba helyeztet. Az igazolásokat az elnökség csak a folyó hó 5-ig fogadja el. Csiksomlyón, 1918. szeptember 5-én. Csikvármegyei Méhészet Egyesülete: Szabó István, elnök.

— **Külföldi magyar érdekeket védő szervezet.** A magyar kereskedelmi és iparkamarák és a m. kir. kereskedelmi Muzeum együttesen megalakítják, a kereskedelemügyi Miniszter hozzájárulásával a külföldi magyar érdekeket védő országos szervezetet, beolvadnak ebbe a már fennállott Romániában Erdeltek Központja és a Délkeleti Hitelvédelmi Központ. Csatlakoznak az Országos Közgazdasági Testületek. Az intézményben az államot Kereskedelemügyi, Igazságügyi, Pénzügyi Miniszterek és a horvát-szlavon bán megbízottai képviselik. A közintézményül létesülő alakulat célja, a külföldön levő minden magyar vagyoni érdeknek úgy a háborúval kapcsolatos körülmények, mint az ellenséges külföld háborús gazdasági rendszabályai következtében szükséges védelme.

NYILTTÉR.)*

Nyílt válasz

tekintetes Dájbukát Jakab ny. vm. számvevő urnak

Helyben.

A Csiki Lapok legutóbbi számában nyílt kérdést intéz, hogy a közlemezési számadások felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentésében miért hallgatta el a 400 vagon romániai tengerit illetőleg jegyzőkönyvre adott vallomását.

Ismerve Önt, feltételezve jóhiszeműségét, a nyilvánosan elhangzott vádért nem rekriminálok. Mondhatom, bizottságunk működése mindenben pártatlan és korrekt volt. Nem volt okunk se az Ön nyilatkozatát, se más kevésbé fontos jelenséget elhallgatni. Mindazt leplezetlenül és őszintén tártuk fel, ami a vizsgálat során pozitív tényként megállapítható volt.

Kívánságához képest ezért nyilvánosan közlöm: a 400 vagon tengerit illetőleg jegyzőkönyvre adott vallomását jelentésünk teljes egészében, azösszerint közölte. Meggyőződést szerzhet erről, alispán urhoz benyújtott eredeti jelentésünk betekintése útján.

Csikszereda, 1918. szeptember hó 3-án.

Teljes tisztelettel
Balogh Géza.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Frissen érkezett tejtoltó (sajtoltó)

kivonatok folyadék és poralakban kaphatók Sámson Lajos-cégnél, Székelyudvarhely. 3-6

Elemi, polgári leányiskolai és főgimnáziumi TANKÖNYVEK

már nagyobb részben megérkeztek. Továbbá író-, rajzszerszámok, könyvhordósíjak, tinták, palatáblák stb. beszerezhetők Vákár L. üzletében, Csikszeredában.

Értesítés!

Székely és Réti erdőmérési butorgyár r. t. Marosvásárhelyt, előnyösen ismert cég, intézetünknel

mintaszobákat

helyezett el, melyek minőség és ár tekintetében a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik. — A mintaszobák intézetünk külön helyiségében megtekinthetők és megrendelések ugyanitt felvétetnek. 5—

Agrár takarékpénztár r. t. főkja
Csikszereda.

Fisz. 534—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Vrencsán György, Vaszi Demeter, Vaszi György, Vrancsán Demeter, Timár Györgyné, Vrencsán Péter, Berszán György és Bereczki György Demeteré szépvízi lakosok elleni bűnyügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenéstől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulót terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy peresíthető, megítélt de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, amelyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaárulónak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék. 1918. évi július 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Flsz. 551—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Silló Pál, Buzás Jánosné Istváné, csikcsicsói lakosok elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaárulók ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentés kötelezettsége alá esnek: a hazaárulókat terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulókkal szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, melyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondandó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentését hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék, 1918. évi július 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Flsz. 545—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. törvényszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Karácson János György gyimesbükki lakos elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulókat terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező

vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, melyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondandó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét, vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék 1918. évi július hó 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Eladó birtok!

150 k. hold elsőrendű birtok erdő és legelő használattal, gazdasági épületekkel eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Flsz. 541—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Berszán Suba Todor, Berszán Suba András, Pora Dénes Konstantin gyimesbükki lakosok elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulókat terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, melyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondandó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék 1918. évi július hó 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Szám: 539—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Mészáros Gergelyné karczfalvi lakos elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentés kötelezettsége alá esnek a hazaárulókat terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, melyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az alábbi bekezdések ellenére a megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék., 1918. évi július 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Fedélcserepet, palát, meszet, cementet, gipszet, stucatur nádat, cementcsöveket, kutgyűrűket stb., stb., mindenféle építési anyagot állandóan raktáron tart s azok bármikor kaphatók
Nagymihály Sándor csikszeredai, tunsági, sepsiszentgyörgyi és kézdivásárhelyi építési anyagraktáraiból.
10—

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelőség mellett készít elő a

Loaldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32—40.

Felsz: 557.—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Póra Imre Gyimesfelsőlaki lakos elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést, vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulót terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy csak ezután peresíthető, megítélt de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható, esetleg végrehajtás alatt álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, a melyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megsabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nevezve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

Csikszeredai kir. tszék 1918. évi július hó 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Felsz. 555.—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Abos József csikmadarasi lakos elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulót terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy csak ezután peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet, vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek beje-

lentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, a melyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az utóbbi bekezdések ellenére a megsabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nevezve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék., 1918. évi július 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamra stb. helyiségekből álló lakás kiadó.

Czim? Megtudható a kiadóhivatalban.

Felsz. 556.—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Bilbok Fülöp gyimesbükki lakos elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulót terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy csak ezután peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható, esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, a melyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megsabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nevezve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

Csikszeredai kir. tszék., 1918. évi július hó 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Felsz. 544.—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Bokor Mária Janosé, Vaslabán Simonné, Bokor Nándor és Antal Demeter csikszentmihályi lakosok elleni bűnügyben a hazaárulóknak vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaárulóknak ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulókat terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy csak ezután peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet, vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulókkal szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, a melyre a követelése vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az utóbbi bekezdések ellenére a megsabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nevezve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék., 1918. évi július 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

A csikvármegyei közalkalmazottak csikszeredai beszerzési csoportja.

513—1918.

Hirdetmény.

A csoport tagjai és családtagjai egész évre személyenként 120 kg. burgonyával lesznek elláthatók mérsékelt, 14 koronás árban (ezen felül még szállítási költség) de csak azok, kik a lisztet is kedvezményes áron kapják. Ügyvédek, közjegyzők, papok, postamesterek — mint akik a háborús segélyben nem részesülnek — ki vannak zárva.

Felhívom a csoport tagjait, kik a fenti burgonya ellátásra igényt tartanak, három nap alatt váltsák ki az előjáráságtól, polgármestertől a burgonya bevásárlási igazolványt és a csoportnak adják be, különben igényüket elvesztik.

Csikszereda, 1918. szeptember 4-én.

Schuster Olivér
elnök.

Szám: 540—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Kanda István és neje Hollós Berta csikszentsimoni lakos elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik a hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulót terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy peresíthető, megítélt de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelés vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, melyre a követelések vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék, 1918. évi július 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Flsz. 531—1918.

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. tszék hazaárulás büntette miatt gyanúsított Györgyiczka György gyimesközéplaki-hidegspataki lakos elleni bűnügyben a hazaáruló vagyoni állapotának megállapítása céljából azokat, akik hazaáruló ellen a bűncselekmény elkövetése előtt követelést vagy egyéb jogot szereztek, arra kötelezi, hogy ezen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 3 hónap alatt követelését bejelentse.

Bejelentési kötelezettség alá esnek: a hazaárulót terhelő lejárt vagy lejárandó, peresített vagy peresíthető, megítélt, de még nem végrehajtható, továbbá ítélet vagy egyéb közokirat alapján már végrehajtható és esetleg végrehajtás alatt is álló mindazok a magánjogi igények és követelések, melyek az igénylőt a hazaárulóval szemben bármely jogcímen megilletik.

A telekkönyvileg bejegyzett követelések vagy jogok nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha a hitelező vagy igénylő csak abból az ingatlan vagyontól igényel kielégítést, amelyre a követelés vagy jog bejegyezve van.

Aki igényét vagy követelését az előbbi bekezdések ellenére a megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaárulóknak az államra szálló vagyontól nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerőre emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A csikszeredai kir. tszék., 1918. évi július 25-én.

László Géza s. k.
vegyesbíró.

A kiadmány hitelül:
Botár Károly
kezelő h.

Előre lássuk el magunkat

szőlőkötöző papírzsineggel.

A folytonos gyártási sávok a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezonban lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag. Asért ajánljuk kitérő Raffapótló papírzsinegünket, kapható bármily nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra.

Papírárugyári és Kereskedelmi Rt.-nél
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6
Sürgőny cím: Papírtextil. — Telefon 88—88. 2—3

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tramin, bakar, oportó stb. jutányos áron kaphatók bármilyen nagy mennyiségben és kölcsön hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likőr is kicsinyben és nagyban. — A tisztelt vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen.

22—

Faeladási hirdetmény.

Csikszentpéter r. kath. egyházmegye folyó évi szeptember hó 30. napján d. e. 10 órakor Várdotfalván, (Csikmegye) az egyházmegye előjáróságának hivatalos helyiségében megtartandó szó és zárt írásbeli árverésen eladja a csobotfalvi II.-ik határrészben, „Határpatak feje“, „Lapospatak feje“, „Csokánpatak feje“, „Borbécsapatak feje“ és ezek közelében levő erdőrészekben fekvő mintegy 10—15000 m² kitevő széldöntött

luczfenyő fatömeget

és a tovább fenn nem tartható lábbon álló fatömeget is köbméterenként 20 K, azaz husz korona kikiáltási áron. Bánatpénz 25.000, azaz huszanötezer korona.

Árverési és szerződési feltételek az árverés napján a fent megjelölt hivatalos helyiségben megtekinthetők. Felvilágosításokat nyújt dr. Pál Gábor ügyvéd Csikszeredán.

Oly vételi ajánlatok, melyek az árverési és szerződési részletes feltételeknek meg nem felelnek, elkésve nyujtának be vagy a megállapított eladási feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe nem vétetnek.

Várdotfalván, 1918. szeptember hó.

Csikszentpéter r. k. egyházmegye előjárósága.

Ha butorokat akar venni ne sajnálja az utat M.-Vásárhelyre és tekintse meg

SZÉKELY és RÉTI

erdélyrészi butorgyár részvénytársaság kamarai szállítók

BUTORTERMEIT.

Ebédlők, uri és hálószobák, szalonok, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák hatalmas választékban, jutányos árak mellett.

40—

Csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság.

A m. kir. osztály- sorsjáték főárusítója.

Üzletköre:

- Pénzbetétek** átvétele betétikönyvecskére és folyószámlára előnyös feltételek mellett.
- Kölcsönök** folyósítása váltóra, kamatos kötelezvényre, törlesztéses (annuitásos) jelzálogkölcsön ingatlanokra 15, 20, 25 évi időtartamra. Kereskedőknek előnyös feltételek mellett áruhitelt nyújt.
- Előlegeket** nyújt értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.
- Zálogkölcsönöket** folyósít arany és ezüst tárgyakra.
- Értékpapírok** vétele és eladása mindenkor a pontos napi árfolyamon.
- Tőzsdei megbízások** teljesítése a budapesti értéktőzsdén, a legelőnyösebb feltételek mellett.
- Szelvények** díjmentes beváltása. Üzletfeleinek a 4%-os magyar koronajáradék szelvényeket már 10 nappal az esedékesség előtt beváltja költség levonás nélkül.
- Külföldi pénznemek és ércpénzek** vételét — eladását, mint a Devizaközpont bizományosa, mindenkor a pontos napi árfolyamon közvetíti.
- Vagyonkezelés** elvállalja értékpapírok, okiratok megőrzését és szakszerű bankári kezelését, sorsolások ellenőrzését.
- Minden pénzügyi- és tőzsdei** szakkérdésben szívesen és díjtalanul szolgál kimerítő felvilágosítással.

Mint a m. kir. osztálysorsjáték főelárusítója foglalkozik osztálysorsjegyek eladásával.

A magyar hadikölcsön kötvények vételét és eladását előnyös feltételek mellett közvetíti, azokra olcsó kamatláb alkalmazásával előleget nyújt, szelvényeit költségmentesen beváltja.

H—